

Pirkanmaan vesienhoidon yhteistyöryhmän kokous

Aika: 23.8.2021 klo 9:00 –11:00

Paikka: Teams-kokous

LÄSNÄOLIJAT:

Nyrhinen Jarkko (UPM-Kymmene Oyj)
Rytkönen, Mikael (UPM-Kymmene Oyj)
Kunnas, Elina (Metsä Group)
Kolari, Ismo (Pirkkalan kalatalousalue)
Pulkka, Janne (KVVY ry)
Pieniluoma, Kaisa (Hämeenkyrön kunta)
Jokinen, Teijo (Ikaalisten kaupunki)
Tanskanen, Heini (Kangasalan kaupunki)
Tuohisaari, Raimo (Nokian kaupunki)
Kocis, Eevi (Ylöjärven kaupunki)
Markkanen, Sanna (Tampereen kaupunki)
Skippari, Kati (Lempäälän kunta)
Leskinen, Kari (Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto)
Nissinen, Markus (MTK Metsälinja)
Merikoski, Visa (MTK Pirkanmaa)
Laukkanen, Ilkka (Nokian Vesi Oy)
Pihlaja, Arja (Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri)
Salo, Hannu (Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousyksikkö)
Vilkki, Briitta (Puolustusvoimat)
Lähteenmäki, Ari (Suomen metsäkeskus, läntinen palvelualue)
Lahtisalmi, Hanna-Kaisa (Valkeakosken kaupunki)
Kytövaara, Antti (Kangasalan Vesi -liikelaitos)
Kettunen Riitta (Tampereen Vesi)
Vähäkyttä, Jouni (Ylöjärven Vesi Oy)
Arrajoki-Alanen, Marika (Pirkanmaan ELY-keskus, E-vastuualue)
Järvinen, Johannes (Pirkanmaan ELY-keskus, L-vastuualue)
Rajala, Mari (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)
Heino, Heidi (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)
Peltonen, Anu (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)
Nenonen, Nina (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)
Alajoki, Hanna (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)
Isid, Diar (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)
Pilvi, Kara (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)
Lindqvist, Pepe (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)

Moilanen, Sami (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)
 Mäkynen, Anne (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)
 Niemelä, Mira (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)
 Taskinen, Salla (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)
 Vainonen, Anneli (Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue)

Kutsu/esityslista:

1. Kokouksen avaus

- Pirkanmaan ELY-keskuksen Y-vastuualueen johtaja Mari Rajala avasi kokouksen

2. Kokouksen järjestäytyminen

- Puheenjohtajana toimi Mari Rajala ja sihteerinä Anu Peltonen

3. Vesienhoidon toimenpideohjelman ja vesienhoitosuunnitelman kuuleminen (Anu Peltonen, liite 1)

4. Eri sektoreille kuulemispalautteen perusteella tehdyt muutokset

- pohjavedet (Pilvi Kara, liite 2)
- yhdyskunnat, haja-asutus ja teollisuus (Pepe Lindqvist, liite 3)
- maatalous (Hanna Alajoki, liite 4)
 - keskustelussa tuotiin esille, että on vaikea arvioida miten viljelijät suhtautuvat uuteen CAP27-tukijärjestelmään, ennen kaikkea hehtaarikohtaisiin korvauksiin. Toimenpiteille maksettavien tukien kokonaissumma on kiinteä ja hehtaarikohtainen korvaus voi olla pieni, jos peltoalaa on paljon. Todettiin, että uudella tukikaudella talviaikaan kasvipeitteinen peltoala tulee joka tapauksessa kasvamaan.
- metsätalous ja turvetuotanto (Anne Mäkynen ja Mira Niemelä)
 - Anne Mäkynen esitteli metsätalouss sektorista saatua palautetta (liite 5)
 - keskustelussa todettiin, että ilmastonmuutoksen johdosta tulee paljon muutoksia metsänkäyttöön, tämä vaikuttaa myös vesiensuojeluun positiivisesti. Myös maanmuokkaus ja vesiensuojelutoimenpiteet kehittyvät ja koulutus, tiedotus ja lainsäädäntö etenevät. KEMERA:n korvaavan uuden metsätalouden kannustejärjestelmän (METKA) tavoitteena on edistää taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää yksityismetsien hoitoa ja käyttöä.
 - Mira Niemelä esitteli turvetuotannon sektorista saatua palautetta (liite 6). Turvetuotannon alasajo on nopeaa, 2025 mennessä vähenemä voi olla jopa 70 %. Jälkikäyttöön siirtyminen tulisi tapahtua hallitusti. Vanhat

turvekentät yleensä metsitetään tai ne menevät peltokäyttöön. Useille kentille on mahdollista muodostaa myös kosteikko kuivatuksen loputtua. Soiden ennallistaminen myös vaihtoehto, siihen ei nykyisillään rahoitusinstrumenttia.

- keskustelussa todettiin, että HELMI-ohjelman mahdollisuudet ennallistamisessa tulisi selvittää ja että peltoviljely ei ole välttämättä huono vaihtoehto.
- kunnostus, säännöstely ja vesirakentaminen (Diar Isid, liite 7)
- keskustelua muutoksista (Heidi Heino)
 - Heidi Heino kävi läpi valtioneuvoston asetuksessa vesienhoitoalueista mainitut yhteistyöryhmän tehtävät.
 - keskustelun aikana mietitytti mm. Finnpulp päätöksen vaikutukset ELY-keskuksen päätöksiin. Myös vedenoton vastakkaiset intressit tuotiin esiin. ELY-keskus ehdotti keskustelutilaisuuden järjestämistä aiheesta. Ehdotusta kannatettiin.
 - tuotiin myös esiin, että olla pitää riittävän pitkä seuranta-aika, jotta toimenpiteiden vaikutukset näkyisivät. ELY-keskus aikookin lisätä biologista seurantaa jo ensi vuodesta lähtien

5. E-TPO (Anu Peltonen, liite 8)

6. Muut asiat

- Heidi Heino kertoi syksyllä alkavasta [vesiensuojelun tehostamisohjelman rahoitushausta](#). Syksyn avustushaussa ovat haettavana avustukset ohjelman teema-alueilla:
 - vesistökuunnostukset ja alueelliset asiantuntijaverkostot
 - vesistön tilaa parantavat kunnostushankkeet ja hankkeiden käytännön toteutus. Avustusta voidaan myöntää hankkeelle, jonka kohdevesistö on hyvää huonommassa tilassa tai tilan säilymiseen kohdistuu riski.
 - pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat
 - Suojelusuunnitelmilla toteutetaan vesienhoitosuunnitelmien toimeenpanoa voimassa olevan lainsäädännön puitteissa. Suojelusuunnitelman keskeinen tavoite on tunnistaa pohjavedelle ihmistoiminnasta aiheutuvat riskit sekä siinä esitettyjen toimien avulla ennaltaehkäistä pohjaveden laadun heikkeneminen ja turvata alueen pohjaveden kemiallinen ja määrällinen tila. Kunta voi toimia hakijana.
 - maa- ja metsätalouden vesienhallinta

- avustuksen tavoitteena on parantaa vesien tilaa vahvistamalla maa- ja metsätalouden sopeutumista muuttuviin sää- ja vesioloihin. Tämä edellyttää valuma-aluelähtöistä vesienhallintaa, monitavoitteisten luontopohjaisten vesienhallintaratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa sekä tiiviimpää yhteistyötä eri toimijoiden välillä.
- kaupunkivedet ja haitalliset aineet
 - avustuksen tavoitteena on vesistöön päätyvien haitallisten aineiden päästöjen vähentäminen viemärylivuotoja vähentämällä.
- lisäksi haettavaksi tulevat maa- ja metsätalousministeriön avustukset liittyen vesistöjen monipuolisen käytön ja vesiluonnon monimuotoisuuteen, uhanalaisten tai vaarantuneiden kalakantojen elinvoimaisuuden ja tulva- ja kuivuusriskien vähentämisen edistämiseen. Vesiluonnonvarojen kestäväää käyttöä edistävinä hankkeina voidaan tukea myöntää vesitaloussektorin kokeilu-, investointi- ja vientitoimintaa sekä innovatiivisia julkisia hankintoja ja niihin liittyviä toimintamalleja edistävälle hankkeille (sis. myös vesihuollon).
- Vesienhoidon toimenpideohjelmää toivottiin nähtäväksi ennen kuin se menee valtioneuvoston hyväksyttäväksi. ELY-keskus lupasi lähettää ohjelman yhteistyöryhmälle kommentoitavaksi.

7. Seuraava kokous

- seuraavan kokouksen ajankohta ilmoitetaan myöhemmin

8. Kokouksen päättäminen

- puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11